

Bruksela, dnia 3 lipca 2020 r.
REV2 – zastępuje zawiadomienie
(REV1) z dnia 11 lipca 2019 r.

ZAWIADOMIENIE DLA ZAINTERESOWANYCH STRON

WYSTĄPIENIE ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA Z UE A PRZEPISY UE DOTYCZĄCE PRAWA SPÓLEK

Dnia 1 lutego 2020 r. Zjednoczone Królestwo wystąpiło z Unii Europejskiej i stało się „państwem trzecim”¹. Umowa o wystąpieniu² określa okres przejściowy, który kończy się dnia 31 grudnia 2020 r. Do tego czasu prawo Unii stosuje się w całości do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium³.

W okresie przejściowym UE i Zjednoczone Królestwo będą prowadzić negocjacje w sprawie porozumienia dotyczącego nowego partnerstwa, przewidującego w szczególności strefę wolnego handlu. Nie jest jednak pewne, czy takie porozumienie zostanie zawarte i czy wejdzie w życie z końcem okresu przejściowego. W każdym razie skutkiem takiego porozumienia byłyby stosunki, które z punktu widzenia warunków dostępu do rynku znacznie różniłyby się od udziału Zjednoczonego Królestwa w rynku wewnętrznym⁴, w unii celnej UE oraz w obszarze podatku VAT i podatku akcyzowego.

Ponadto po zakończeniu okresu przejściowego Zjednoczone Królestwo będzie państwem trzecim w odniesieniu do wdrażania i stosowania prawa UE w państwach członkowskich UE.

Dlatego też wszystkim zainteresowanym stronom, a w szczególności podmiotom gospodarczym, przypomina się o sytuacji prawnej po zakończeniu okresu przejściowego.

¹ Państwo trzecie to państwo niebędące członkiem UE.

² Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7 („umowa o wystąpieniu”).

³ Z zastrzeżeniem niektórych wyjątków przewidzianych w art. 127 umowy o wystąpieniu, z których żaden nie jest istotny w kontekście niniejszego zawiadomienia.

⁴ W szczególności umowa o wolnym handlu nie przewiduje takich zasad rynku wewnętrznego (w obszarze towarów i usług), jak zasada wzajemnego uznawania, zasada kraju pochodzenia i harmonizacja. Umowa o wolnym handlu nie znosi również formalności celnych i kontroli celnych, w tym formalności dotyczących pochodzenia towarów i materiałów użytych do ich wytworzenia, ani zakazów i ograniczeń przywozowych i wywozowych.

Porady dla zainteresowanych stron

W celu uwzględnienia skutków określonych w niniejszym zawiadomieniu, w szczególności spółki zarejestrowane w Zjednoczonym Królestwie, których zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w UE, powinny zasięgnąć porady prawnej.

Uwaga:

Niniejsze zawiadomienie nie odnosi się do:

- unijnego prawa antymonopolowego i unijnego prawa dotyczącego łączenia przedsiębiorstw (należy zauważyć, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE nie ma wpływu na stosowanie unijnych przepisów antymonopolowych i unijnych przepisów dotyczących kontroli łączenia przedsiębiorstw, jeżeli spełnione są kryteria właściwości);
- europejskiego międzynarodowego prawa upadłościowego;
- unijnego prawa pracy, w tym przepisów dotyczących europejskich rad zakładowych.

Tych kwestii dotyczą inne zawiadomienia, które zostaną lub zostały opublikowane⁵.

Po zakończeniu okresu przejściowego unijne prawo spółek nie będzie już miało zastosowania do Zjednoczonego Królestwa. Wiąże się to z następującymi konsekwencjami:

1. SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W ZJEDNOCZONYM KRÓLESTWIE

Swoboda przedsiębiorczości ustanowiona w art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) obejmuje między innymi uznawanie w całej Unii przedsiębiorstw zarejestrowanych w dowolnym państwie członkowskim.

Po zakończeniu okresu przejściowego spółki zarejestrowane w Zjednoczonym Królestwie staną się spółkami z państwa trzeciego i w związku z tym nie będą automatycznie uznawane na podstawie art. 54 (TFUE) przez państwa członkowskie (zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości). Państwa członkowskie nie będą zobowiązane do uznania osobowości prawnej (a zatem ograniczonej odpowiedzialności) spółek zarejestrowanych w Zjednoczonym Królestwie, ale których zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w państwach członkowskich UE-27. Spółki zarejestrowane w Zjednoczonym Królestwie mogą zostać uznane zgodnie z prawem krajowym poszczególnych państw członkowskich (przepisami prawa prywatnego międzynarodowego dotyczącymi spółek i mającym następnie zastosowanie materialnym prawem spółek) lub traktatami międzynarodowymi. W rezultacie, w zależności od mających zastosowanie przepisów prawa krajowego lub międzynarodowego, takie spółki mogą nie posiadać legitymacji procesowej w UE, a akcjonariusze lub wspólnicy mogą ponosić osobistą odpowiedzialność za długi spółki.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_pl

W przypadku gdy **oddziały spółek zarejestrowanych w Zjednoczonym Królestwie znajdują się w państwach członkowskich UE-27**, będą one oddziałami spółek z państw trzecich i w związku z tym będą miały zastosowanie przepisy odnoszące się do oddziałów spółek z państw trzecich.

2. UNIJNE PRAWO SPÓLEK

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek⁶ zawiera przepisy dotyczące między innymi **tworzenia spółek⁷ oraz utrzymania i zmiany kapitału⁸**. Dyrektywa (UE) 2017/1132 ma zastosowanie do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością zarejestrowanych zgodnie z prawem krajowym państw członkowskich. Po zakończeniu okresu przejściowego przepisy te nie będą już miały zastosowania do Zjednoczonego Królestwa. Co za tym idzie, zainteresowane podmioty, w tym pracownicy, wierzyciele i inwestorzy mający do czynienia ze spółkami ze Zjednoczonego Królestwa, nie będą mogli powoływać się na te przepisy UE. Oznacza to, że na przykład przepisy UE dotyczące obowiązku ujawnienia niektórych informacji o spółce w rejestrach handlowych (np. dokumentów i informacji dotyczących aktów założycielskich, powołania, zakończenia sprawowania funkcji oraz danych osób, które mają prawo reprezentowania spółki, rozwiązania spółki lub zmiany siedziby) nie będą już mieć zastosowania w odniesieniu do spółek ze Zjednoczonego Królestwa.

3. TRANSGRANICZNE POŁĄCZENIA SPÓLEK

Dyrektywa (UE) 2017/1132 zawiera również przepisy proceduralne dotyczące transgranicznych połączeń spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Przepisy te mają zastosowanie do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością regulowanych prawem krajowym państw członkowskich i wymienionych w załączniku I do tej dyrektywy⁹.

Po zakończeniu okresu przejściowego przepisy te nie będą już miały zastosowania do Zjednoczonego Królestwa¹⁰. W przypadku gdy połączenie transgraniczne ze spółką zarejestrowaną w Zjednoczonym Królestwie będzie w toku po zakończeniu okresu przejściowego, od tego dnia w odniesieniu do takiego połączenia stosuje się (krajowe) przepisy mające zastosowanie do łączenia spółek ze spółkami mającymi siedzibę w państwach trzecich.

4. PRAWA AKCJONARIUSZY I ZAANGAŻOWANIE AKCJONARIUSZY

Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym¹¹, zawiera przepisy dotyczące wykonywania niektórych praw

⁶ Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 46.

⁷ Tytuł I rozdział II dyrektywy (UE) 2017/1132.

⁸ Tytuł I rozdział IV dyrektywy (UE) 2017/1132.

⁹ Art. 87 ust. 1 dyrektywy (UE) 2017/1132.

¹⁰ Odniesienie do form spółek w Zjednoczonym Królestwie, zawarte w załączniku I do dyrektywy (UE) 2017/1132, stanie się nieaktualne.

¹¹ Dz.U. L 184 z 14.7.2007, s. 17.

akcjonariuszy, obowiązków w zakresie przejrzystości oraz obowiązków związanych z posiadaniem akcji (tj. monitorowanie spółki, w której dokonano inwestycji, wykonywanie prawa głosu itp.). Dyrektywa 2007/36/WE ma zastosowanie do spółek, których statutowa siedziba znajduje się w państwie członkowskim, a których akcje są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym znajdującym się lub działającym w państwie członkowskim¹². Po zakończeniu okresu przejściowego przepisy UE dotyczące praw akcjonariuszy i ich zaangażowania nie będą miały już zastosowania do spółek, których siedziba statutowa znajduje się w Zjednoczonym Królestwie lub które są notowane wyłącznie na giełdzie papierów wartościowych w Zjednoczonym Królestwie.

Zalecenia Komisji 2005/162/WE¹³ i 2004/913/WE¹⁴ dotyczą niezależności członków zarządu i wynagrodzeń dyrektorów spółek. Zawierają one zalecenia dotyczące niezależności członków zarządu od spółki oraz akcjonariusza posiadającego pakiet kontrolny, utworzenia komisji zarządu ds. nominacji, wynagrodzeń i audytu, a także wynagrodzenia dyrektorów spółek notowanych na giełdzie. Zalecenia te mają zastosowanie do spółek notowanych na rynkach regulowanych w UE.¹⁵ Po zakończeniu okresu przejściowego zalecenia te nie będą miały już zastosowania do spółek ze Zjednoczonego Królestwa ani do spółek, które są notowane (wyłącznie) na giełdzie papierów wartościowych w Zjednoczonym Królestwie.

5. OFERTY PRZEJĘCIA

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/25/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ofert przejęcia¹⁶ określa przepisy dotyczące ofert przejęcia, w przypadku gdy wszystkie lub niektóre z papierów wartościowych są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w co najmniej jednym państwie członkowskim¹⁷. Po zakończeniu okresu przejściowego, w przypadku gdy papiery wartościowe są przedmiotem obrotu w Zjednoczonym Królestwie, dyrektywa ta nie będzie już miała zastosowania. W przypadku gdy oferta przejęcia będzie w toku po zakończeniu okresu przejściowego, krajowe przepisy dotyczące ofert przejęcia będą miały zastosowanie po zakończeniu okresu przejściowego.

6. SYSTEM INTEGRACJI REJESTRÓW PRZEDSIĘBIORSTW (BRIS)

Rejestry przedsiębiorstw w państwach członkowskich są wzajemnie powiązane za pośrednictwem europejskiej centralnej platformy¹⁸ poprzez system integracji rejestrów przedsiębiorstw (BRIS). Niektóre kluczowe informacje na temat unijnych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, przechowywane w rejestrach

¹² Art. 1 ust. 1 dyrektywy 2007/36/WE.

¹³ Zalecenie Komisji 2005/162/WE z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczące roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej), Dz.U. L 52 z 25.2.2005, s. 51.

¹⁴ Zalecenie Komisji 2004/913/WE z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie, Dz.U. L 385 z 29.12.2004, s. 55.

¹⁵ Sekcje 1.1 i 2.1 zalecenia 2005/162/WE oraz sekcje 1.1 i 2.2 zalecenia 2004/913/WE.

¹⁶ Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 12.

¹⁷ Art. 1 ust. 1 dyrektywy 2004/25/WE.

¹⁸ Art. 22 dyrektywy (UE) 2017/1132.

przedsiębiorstw państw członkowskich, są publicznie dostępne za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”¹⁹. Po zakończeniu okresu przejściowego informacje zawarte w rejestrze spółek Zjednoczonego Królestwa nie będą już wymieniane za pośrednictwem BRIS ani udostępniane za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”.

7. FORMY SPÓŁKI EUROPEJSKIEJ

- **Spółka europejska (SE)**²⁰ musi mieć siedzibę statutową w UE, w tym samym państwie członkowskim, w którym znajduje się jej siedziba główna²¹. Po zakończeniu okresu przejściowego spółki europejskie, których siedziba statutowa znajduje się w Zjednoczonym Królestwie, nie będą mogły już korzystać ze statusu spółki europejskiej. Uznanie takich spółek przez państwo członkowskie UE-27 byłoby możliwe tylko na tej samej podstawie jak w przypadku innych spółek z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie (zob. sekcja 1 niniejszego zawiadomienia powyżej).

Zgodnie z art. 2 rozporządzenia (WE) nr 2157/2001 spółki europejskie mogą być utworzone przez spółki lub inne podmioty prawne utworzone w państwie członkowskim UE, których siedziba statutowa i siedziba główna znajdują się na terytorium UE. Po zakończeniu okresu przejściowego spółki zarejestrowane w Zjednoczonym Królestwie nie będą mogły uczestniczyć w tworzeniu spółek europejskich. Spółki europejskie, których siedziba statutowa znajduje się w UE-27 po zakończeniu okresu przejściowego, zachowują swój status prawny, nawet jeśli przed dniem wystąpienia zostały utworzone przez spółkę ze Zjednoczonego Królestwa. To samo dotyczy spółek zależnych od SE²².

- **Europejskie ugrupowanie interesów gospodarczych (EUIG)**²³ musi być zarejestrowane w jednym z państw członkowskich UE²⁴. Po zakończeniu okresu przejściowego EUIG, których siedziba statutowa znajduje się w Zjednoczonym Królestwie, nie będą mogły już korzystać ze statusu EUIG.

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia (EWG) nr 2137/85 członkami EUIG mogą być jedynie spółki lub inne podmioty prawne utworzone w państwie członkowskim UE, których zarejestrowana lub statutowa siedziba oraz zarząd znajdują się w UE, lub osoby fizyczne wykonujące działalność w UE. Jeżeli spółki z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie lub inne podmioty prawne ze Zjednoczonego Królestwa są członkami EUIG, a także w przypadku gdy osoby fizyczne wykonują działalność tylko w Zjednoczonym Królestwie, po zakończeniu okresu przejściowego przestaną one należeć do EUIG.

¹⁹ https://e-justice.europa.eu/content_business_registers_at_european_level-105-pl.do.

²⁰ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2157/2001 z dnia 8 października 2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (SE), Dz.U. L 294 z 10.11.2001, s. 1.

²¹ Art. 7 rozporządzenia (WE) nr 2157/2001.

²² Art. 2 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 2157/2001.

²³ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2137/85 z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie europejskiego ugrupowania interesów gospodarczych (EUIG), Dz.U. L 199 z 31.7.1985, s. 1.

²⁴ Art. 6 rozporządzenia (EWG) nr 2137/85.

- **Spółdzielnia europejska (SCE)**²⁵ musi być utworzona na terytorium UE²⁶, a jej siedziba statutowa musi znajdować się w tym samym państwie członkowskim UE, w którym znajduje się jej siedziba główna²⁷. Po zakończeniu okresu przejściowego SCE, których siedziba statutowa znajduje się w Zjednoczonym Królestwie, nie będą mogły już korzystać ze statusu SCE.

W art. 2 rozporządzenia (WE) nr 1435/2003 określono wymóg, zgodnie z którym SCE może zostać utworzona przez osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w UE lub osoby prawne posiadające siedzibę na terenie UE. Zgodność SCE z tymi wymogami musi być nadal zapewniona po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa. Jeżeli wymogi określone w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 1435/2003 przestaną być spełniane po zakończeniu okresu przejściowego, dana SCE przestanie mieć status SCE.

Strony internetowe Komisji na temat prawa spółek http://ec.europa.eu/iustice/civil/company-law/index_en.htm oraz w sprawie spółdzielni europejskiej (https://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy/cooperatives/european-cooperative-society_en) dostarczają ogólnych informacji. W razie potrzeby na stronach tych będą zamieszczane dodatkowe informacje.

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów
Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP

²⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE), Dz.U. L 207 z 18.8.2003, s. 1.

²⁶ Art. 1 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1435/2003.

²⁷ Art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1435/2003.